

Archeologisch vooronderzoek
Daalbroekstraat - Rekem

COLOFON

Opdracht:

Archeologisch vooronderzoek Daalbroekstraat Rekem

Opdrachtgever:

Vande Kreeke wegenbouw nv
Stadsbeemd 1206
3545 Halen

Opdrachthouder:

SORESMA nv
Britselei 23
2000 Antwerpen

Tel 03/221.55.00
Fax 03/221.55.03
www.soresma.be

kwaliteitslabel
ISO 9001:2000

Identificatienummer:

221381

Datum:

Oktober 2010

status / revisie:

Definitief

Vrijgave:

Jan Parys, Contractmanager

Projectmedewerkers:

Caroline Ryssaert, Mervis Dirk en Edith Goudie-Falckenbach

© Soresma 2010

Zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Soresma mag geen enkel onderdeel of uittreksel uit deze tekst worden weergegeven of in een elektronische databank worden gevoegd, noch gefotokopieerd of op een andere manier vermenigvuldigd.

Inhoud

<i>Inhoud</i>	<i>1</i>
<i>1 Samenvatting</i>	<i>3</i>
<i>2 Inleiding</i>	<i>4</i>
<i>2.1 Algemeen</i>	<i>4</i>
<i>2.2 Doel van het onderzoek</i>	<i>4</i>
<i>2.3 Opzet van het rapport</i>	<i>4</i>
<i>2.4 Methode</i>	<i>5</i>
<i>3 Aard van de bedreiging</i>	<i>6</i>
<i>4 Bodemkundige en landschappelijke gegevens</i>	<i>7</i>
<i>4.1 Bodemkundige situering</i>	<i>7</i>
<i>4.2 Geografische situering</i>	<i>7</i>
<i>5 Archeologische gegevens</i>	<i>8</i>
<i>6 Het proefsleuvenonderzoek</i>	<i>9</i>
<i>6.1 Methode</i>	<i>9</i>
<i>6.2 Bodemkundige beschrijving</i>	<i>10</i>
<i>6.3 Sporen en structuren</i>	<i>10</i>
<i>6.4 Vondsten</i>	<i>14</i>
<i>7 Waardering</i>	<i>18</i>
<i>8 Aanbeveling</i>	<i>19</i>

Prospectie

Vergunningsnummer: 2010/246

Aanvrager: RYSSAERT Caroline

Naam site: omgeving Daalbroekstraat REKEM (LANAKEN)

1 **Samenvatting**

In opdracht van de firma Van de Kreeke wegenbouw nv heeft Soresma tussen 27 en 29 juli 2010 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd voorafgaand aan de aanleg van de verkaveling Daalbroekstraat te Rekem. De oppervlakte van dit terrein bedraagt ca. 1,7 ha, waarvan minstens 18% (3000 m²) diende archeologisch onderzocht te worden.

De aanleg van een verkaveling brengt bodemingrepen met zich mee: naast de aanleg van nutsleidingen en een rijbaan worden ook huizen gebouwd.

Soresma is nagegaan wat de impact is van de geplande werken op eventueel aanwezige archeologische waarden. Ook heeft Soresma door middel van een proefsleuvenonderzoek de archeologische waarden proberen duiden en waarderen.

Verschillende onderzoeken in het verleden, onder meer van het Vlaams Instituut Voor Onroerend Erfgoed toonden aan dat in de omgeving van de toekomstige verkaveling enkele sites aanwezig waren. Centraal Archeologisch inventarisnummer 50604, 50365 en 700192 bevatten sporen uit de Romeinse periode. De CAI-nummers 50441 en 50457 bevatten sporen uit de prehistorie. Het CAI-nummer 50447 tenslotte is een site met sporen van de prehistorie tot de vroege Middeleeuwen.

Op het terrein werd in de zuidoost hoek vermoedelijk een Romeinse occupatie aangetroffen. Het is echter onduidelijk of de aangetroffen sporen deel uitmaken van de perifere structuren of van een Romeins erf. Dit kan enkel achterhaald worden door middel van een vlakdekkend onderzoek.

Derhalve adviseert Soresma een vlakdekkend onderzoek van 2800 m² in de zuidoost hoek van het onderzoeksgebied.

2 Inleiding

2.1 Algemeen

In opdracht van de firma Van de Kreeke wegebouw nv heeft Soresma een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd voorafgaand aan de aanleg van een verkaveling aan de Daalbroekstraat te Rekem.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van het Vlaams Parlement 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop archeologische waarden zich bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met Ruimte en Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaand aan de aanleg van de verkaveling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden.

Het plangebied beslaat een zone aan de Daalbroekstraat te Rekem in Lanaken.

Het archeologisch vooronderzoek is uitgevoerd tussen 27 en 29 augustus 2010 door Caroline Ryssaert en Dirk Mervis. Contactpersoon bij de bevoegde overheid is Tim Vanderbeke (ZOLAD+). Contactpersoon bij de opdrachtgever Van de Kreeke wegebouw nv is de heer Angelo Ummels.

2.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek wil een degelijk en onderbouwd advies geven voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek. Daartoe worden enerzijds de impact van de geplande werken onderzocht en anderzijds eventuele archeologische waarden gesitueerd en gewaardeerd.

2.3 Opzet van het rapport

Vanuit de overheid worden vooralsnog geen algemeen geldende eisen gesteld aan een archeologisch bureauonderzoek. Ruimte en Erfgoed heeft in een specifiek Programma van Eisen voorwaarden opgesteld waaraan het voorliggend onderzoek moet voldoen.

Na de samenvatting en dit inleidend hoofdstuk wordt de bedreiging geschetst. Vervolgens wordt stilgestaan bij de bekende historische, archeologische en bodemkundige gegevens uit het plangebied en omgeving. Daarna worden de resultaten van het veldwerk voorgesteld. Uiteindelijk volgt een synthese en een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

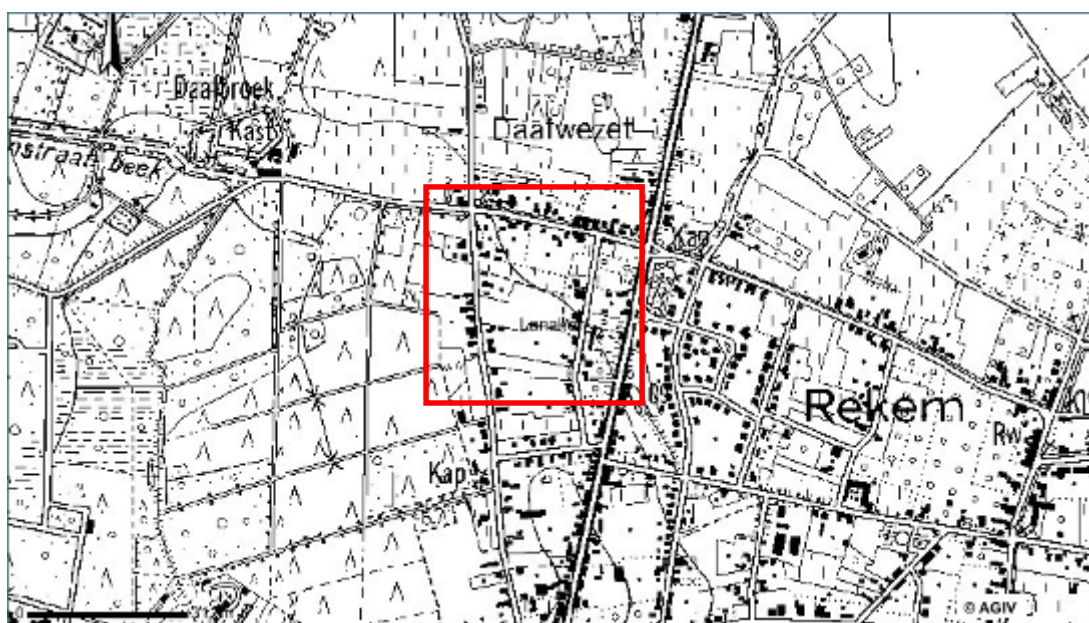
2.4 ***Methode***

Soresma heeft in eerste fase getracht zoveel mogelijk relevante informatie te verwerven over het plangebied en de toekomstige ingrepen. Daarbij is onder andere gebruik gemaakt van de CAI (Centrale Archeologische Inventaris), de bodemkaart, de geomorfologische kaart en de bouwplannen van de verkaveling. Op basis van deze informatie is een archeologische verwachting opgesteld. Er is ook uitvoerig gesproken met mensen die een goede kennis hebben van de historische en archeologische waarde van de omgeving van het plangebied.

3 Aard van de bedreiging

Aan de Daalbroekstraat te Rekem worden verkavelingwerken uitgevoerd op de percelen afdeling 3, sectie A: 348D, 354C (partim), 359E (partim), 360E (partim), 360F (partim), 372F, 374F (partim), 375D, 376B (partim), 378H (partim), 378K, 379D (partim), 380L (partim), en 380N (partim) (Afbeelding 1).

De aanleg van een verkaveling brengt bodemingrepen met zich mee: een rijbaan en ondergrondse nutsleidingen zullen aangelegd worden. Eveneens worden op het terrein verschillende woningen gebouwd. Deze gezamenlijke ingrepen hebben een duidelijk nefaste invloed op eventuele archeologische waarden. Indien er archeologische waarden aanwezig zijn, worden zij geheel of gedeeltelijk vernietigd.

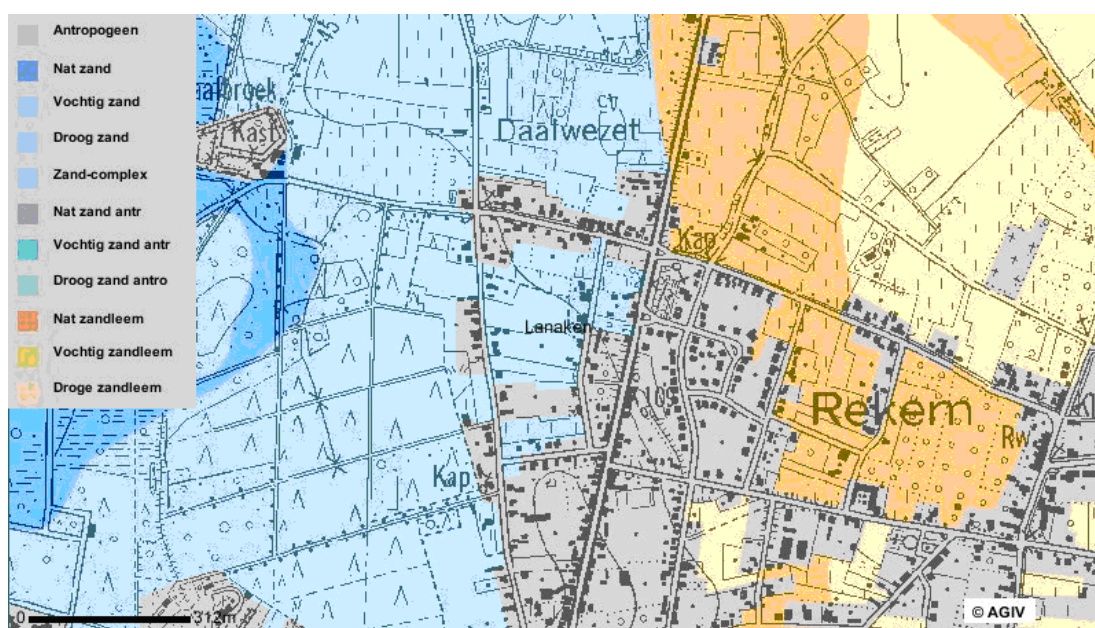

Afbeelding 1. Ligging van het terrein (topografische kaart 1:10.000, agiv)

4 Bodemkundige en landschappelijke gegevens

4.1 Bodemkundige situering

Op de bodemkaart is het plangebied niet bebouwd. Het perceel werd grotendeels ingekleurd als droge zandbodem met structuur B horizont.

Afbeelding 2. Bodemkaart van de te onderzoeken zone
(Bodemkundige en topografische kaart 1:10.000, agiv)

4.2 Geografische situering

Rekem ligt op de grens, langs de oostelijke steilrand, van het Kempisch Plateau en de Maasvlakte. Het Kempisch plateau kenmerkt zich bodemkundig door zand en lemige zandgronden. Het deel van de Maasvlakte wordt gedomineerd door klei- en leemgronden (alluviale vlakke).

5 Archeologische gegevens

Door zijn ligging aan de oude Maasloop en de Romeinse heirbaan Tongeren-Nijmegen, kent Rekem een vroege bewoning, waarvan belangrijke Neolithische, IJzertijd en Romeinse vondsten getuigen.

Op de CAI (Centrale Archeologische Inventaris van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed) krijgen we een gedeeltelijk beeld van het archeologisch belang van de directe omgeving van het plangebied.

Verschillende onderzoeken in het verleden, onder meer van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed, toonden aan dat in omgeving van de toekomstige verkaveling vier CAI-nummers aanwezig waren.

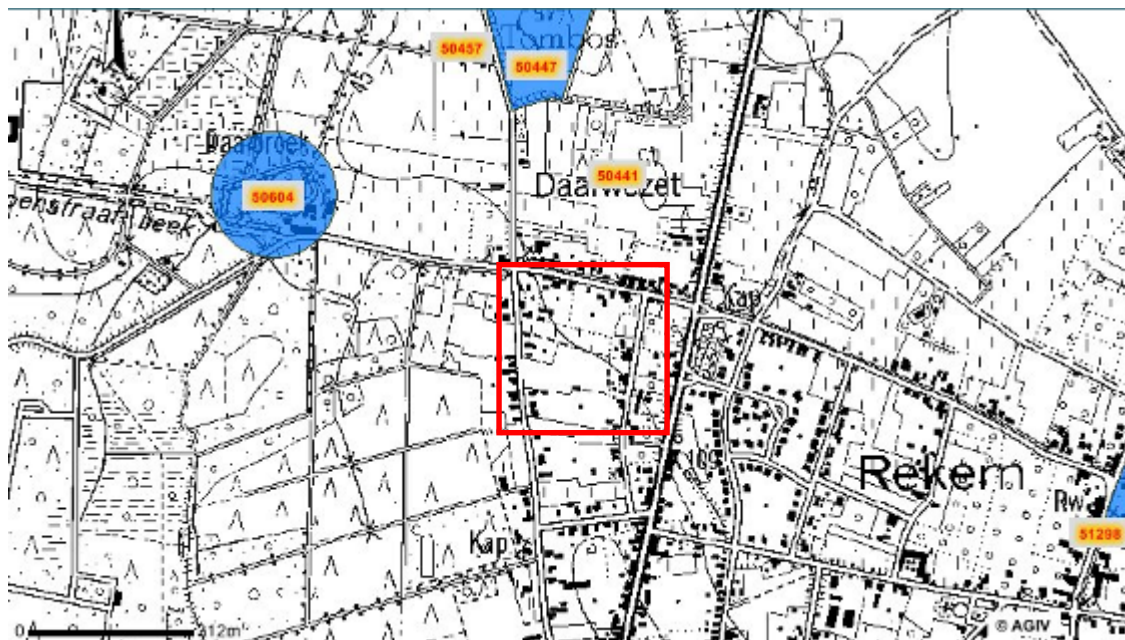
Nummer 50604 is gelegen aan het kasteel van Daalbroek. De site is gedateerd in de Romeinse periode, maar verder informatie hieromtrent is niet beschikbaar.

Het CAI-nummer 50441 wordt gedateerd als een Neolithische site, die gelegen is aan Daalwezet..

Het derde CAI-nummer 50447 is gelegen in Tombos aan de Heirbaan. Dateringen gaan hier van steentijd tot vroege middeleeuwen. Het behelst hier vooral begraving.

Tot slot is er nog CAI-nummer 50457, eveneens gelegen in Tombos aan de Heirbaan. Deze vindplaats wordt gedateerd in de steentijd.

Meer noordwaarts van CAI-nummers 50447 en 50457 zijn nog twee vindplaatsen gelegen aan de Heirbaan, namelijk 50365 en 700192. De eerste is een Romeinse weg en de tweede zijn eveneens Romeinse sporen.

Afbeelding 3. Uittreksel uit de CAI met aanduiding van vindplaatsen.

6 *Het proefsleuvenonderzoek*

6.1 *Methode*

Er werden in totaal 13 sleuven en 3 kijkvensters aangelegd, 11 in de breedterichting van het terrein, 2 haaks hierop. Alles samen werd ongeveer 3000 m² sleuven aangelegd, wat overeenkomt met 18 % van het totale onderzoeksgebied. De oriëntering van de sleuven werd mede bepaald door de locatie van het onderzoeksgebied, waardoor de genese van het terrein maximaal onderzocht kon worden.

De lengte van de sleuven varieerde tussen de 113 en 30 meter lang en 1.8 à 2 meter breed. De diepte werd bepaald door de diepte van het archeologisch niveau. Gezien de bodemopbouw van het onderzoeksterrein varieert op het terrein, is ook de aanlegdiepte steeds anders.

Na het afgraven van de ploeglaag werd voorzichtig laagsgewijs verdiept tot de grens met de C-horizont bereikt werd, zodanig dat eventuele sporen of archeologische vondsten in de B-horizont geregistreerd konden worden.

Vervolgens werd er geopteerd om een drietal kijkvensters aan te leggen op strategisch gekozen locaties, om zo een beter beeld te krijgen van de aangetroffen situatie. Deze kijkvensters werden tussen sleuven 3 en 6 aangelegd volgens een geschrinkt patroon. Deze schikking liet toe om mogelijke grachten, parallel of haaks op de reeds getroffen gracht te treffen, om zo een indicatief beeld te krijgen van het mogelijk gevonden Romeinse erf.

Daarna werden een aantal sporen uitgeselecteerd waarvan verwacht werd dat ze het reeds gevormde beeld van de site konden verduidelijken. Deze sporen werden half gecoupeerd, waarna de bekomen coupe werd gefotografeerd en opgetekend. Mogelijke vondsten werden ingezameld en genummerd volgens spoornummer. Ook losse vondsten werden een opeenvolgend spoornummer toegekend.

Op regelmatige afstand werden steeds profielen aangelegd om de bodemopbouw en het aangelegde vlak te verifiëren.

Verder werden alle sleuven en de kijkvensters nog aan een onderzoek met de metaaldetector onderworpen. De positieve hits werden aangeduid met een apart nummer, beginnend met de lettercode 'MD'. Deze vondsten werden niet ingezameld, aangezien dit een nieuwe ingreep in de bodem zou betekenen op een dieper niveau.

Al deze gegevens werden tot slot ingemeten met een Total Station Leica 1101+ met een afwijking van 0.3 milligon. Hiermee is het mogelijk om quasi onmiddellijk een digitaal plan te genereren in Lambert 72 coördinaten.

6.2 *Bodemkundige beschrijving*

Er zijn verspreid over het terrein 18 bodemprofielen geplaatst. Deze zijn op dergelijke manier ingepland zodat een representatief beeld van de bodemopbouw verkregen is.

De dikte van de lagen/horizonten varieert maar de bodemopbouw kan grosso modo als volgt weergegeven worden:

000-030: grijsbruine ploeglaag, lemig zand (A)

030-063 tot maximaal 100: bruinbeige lemig zand, grindhoudend, naar onder toe gevlekt (geelbeige) en/of bruin gelaagd (B)

Vanaf 065/100: geelbeige lemig zand, grindhoudend (C)

In het westen van het terrein bevond zich onder het lemig zand afwisselend grind- en kleilagen. Deze werden echter niet in alle profielen aangetroffen omdat ze zich meer oostwaarts op grotere diepte bevinden.

In sleuf 8 wordt de bodem naar het noorden toe uitgesproken zandig.

In tegenstelling tot de gegevens van de bodemkaart treffen we in het plangebied een (licht) lemige zandbodem aan. Zandgronden komen enkel voor tegen de Daalbroekstraat aan. Deze bodemsamenstelling heeft implicaties naar de zichtbaarheid van de sporen toe.

Afbeelding 4: profiel Sleuf 12

6.3 *Sporen en structuren*

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd de zone onderzocht door middel van 13 proefsleuven en 3 kijkvensters. In sleuven 2, 7, 8, 10, 11 en 13 werden op het archeologisch niveau geen relevante sporen gevonden.

Het merendeel van de sporen is geconcentreerd in de zuidoost hoek van het onderzoeksgebied.

Sporen 1, 8 en 9 zijn grachten/greppels.

Afbeelding 5: Spoor 6 (gedeeltelijk)

Centraal in Kijkvenster 1 en in sleuven 3 en 4 ligt Spoor 6. Deze grote kuil bevatte enkele aardewerkfragmenten¹, enkele spijkers en stukken silex. De meeste keramiekstukken worden gedateerd in de Romeinse periode. In dit spoor werd echter ook een fragment aangetroffen dat veel gelijkenissen vertoont met een Middeleeuws kogelpotje, alhoewel een Romeinse datering niet uit te sluiten is. Ook zijn er vele metaaldetectie hits in dit spoor aanwezig.

Vervolgens is er in kijkvenster 2, sleuf 4 en 5, alsook in kijkvenster 3 een cluster sporen op te merken. Sporen 7, 10, 11, 21, 22 en 23 zijn grote kuilen, terwijl sporen 24 en 25 kleiner van formaat zijn.

In de sporen 7, 10, 11, 22, 24 en 25 werd er geen keramiek aangetroffen. Derhalve is een mogelijke toewijzing en datering moeilijker. Uit de sporenlijst leren we echter dat ze allen ongeveer een gelijkaardige vulling hebben, met houtskool, aardewerk en een sterk bruin/beige gevlekte kleur. Deze overeenkomst kan erop wijzen dat de aangetroffen sporen alsnog in relatie staan met elkaar.

¹ Met dank aan W. De Clercq (Ugent) voor de determinatie van het aardewerk.

Afbeelding 6: Kijkvenster 2

Afbeelding 7: Kijkvenster 3

In de sporen 21 en 23 werd wel keramiek aangetroffen. In spoor 21 werd een oortje in beige aardewerk (wellicht van een amfoor) gevonden, terwijl in spoor 23 enkele silexfragmenten en een brokje puimsteen werd aangetroffen. Beide vondsten worden uitvoeriger besproken in paragraaf 6.4.

Sporen 21, 22 en 7 vallen op door hun sterke gelijkenissen op vlak van kleur en aflijning en behoren mogelijk tot één structuur. Alhoewel na het couperen van spoor 21 blijkt dat dit spoor slechts 25cm diep gaat vanaf het aangelegd vlak, lijkt een interpretatie als gebouw aannemelijk. Het archeologisch vlak ligt immers op ca. 80cm onder het maaiveld. Ook spoor 6 (gracht of langwerpige kuil) en spoor 8 en 9 (een ontdubbelde greppel) lijken op basis van hun oriëntering tot hetzelfde complex te behoren. Spoor 24 lijkt op het eerste zicht geïsoleerd voor te komen, maar daar zal vervolgonderzoek ongetwijfeld een ander beeld op werpen.

De betekenis van spoor 10 is tot nu toe onduidelijk. Dit spoor bevat een grote hoeveelheid dakpannen/tegels waarvan we vermoeden dat ze niet tot de Romeinse periode teruggaan.

Wellicht bevond er zich in de Romeinse tijd op het plangebied een (deel van) een landelijk erf. Het is momenteel niet duidelijk of we met dit vooronderzoek de periferie van de nederzetting te pakken hebben, dan wel een hoofdgebouw met mogelijke bijbehorende structuren. Verder onderzoek zal dit uitwijzen.

Tot slot werden er ook nog enkele lithische artefacten aangetroffen. Enkele hiervan in het hoger genoemde spoor 6, maar ook enkele in spoor 23 en in de B-horizont. Proefsleuvenonderzoek leent zich echter niet goed voor de detectie en evaluatie van steentijdvindplaatsen, waardoor we weinig uitspraken kunnen doen over het belang van deze vondsten.

Naast de lithische artefacten zijn op een aantal plaatsen in de A- en B-horizont grote – op het eerste zicht onbegwerkte – vuursteenknollen aangetroffen. Deze kenmerken zich door een weinig gerold karakter en de aanwezigheid van mergelresten. In principe komen dergelijke knollen niet natuurlijk voor op het plangebied en zijn ze wellicht aangevoerd. Ze zijn aangetroffen in sleuven 12, 7 en 2. Ze lijken op het eerste zicht niet geassocieerd met andere sporen of structuren. Dergelijke vuursteenknollen kunnen gebruikt zijn als fundering voor wegen of gebouwen. Ook hier zal vervolgonderzoek aandacht aan dienen te besteden.

6.4 Vondsten

Zoals reeds eerder vermeld werden de belangrijkste vondsten in de zuidoostelijke hoek van het onderzoeksgebied gevonden.

De voornaamste concentratie is te vinden in spoor 6. In deze kuil werden 32 stuks aangetroffen. Het gaat hier voornamelijk om aardewerk, maar ook metaal (afb. 17) en enkele stukken silex. Voor de determinatie van het aardewerk zijn we te rade gegaan bij Wim De Clercq (Ugent).

Het aangetroffen metaal waren een drietal spijkers. De 3 stukken silex waren allen redelijk vers. Alle drie bleken afslagen te zijn. Op 1 van deze afslagen werden retouchesporen gevonden, wat mogelijk kan wijzen op een gebruik als werktuig. Een tweede afslag werd middendoor gebroken (afb. 18). Hierop werden echter geen retouches gevonden. De derde is vermoedelijk een stuk debitage afval.

De hoofdmoot van het aangetroffen aardewerk in spoor 6 bestaat uit scherven dikwandig grofgemagerd rood/beige gebakken keramiek, met een gereduceerde kern. Allen zijn wandscherven. De magering van deze scherven bestaat uit grove kwartskorrels die duidelijk aanwezig zijn in de zwarte gereduceerde kern, alsook aan de buitenzijde van het recipiënt (afb. 8). Vermoedelijk zijn dit wandscherven van een Romeinse dolium. Deze keramiekvorm werd voor opslag van goederen gebruikt.

Vervolgens werd er 1 stukje zeer fijn dunwandig roodgebakken aardewerk aangetroffen met een rode sliblaag. Deze vorm is beter bekend als *terra sigilata* (afb. 9). Een datering in de 1ste-2de eeuw n.c. lijkt aannemelijk.

Verder werden er ook een vijftal fragmentjes aangetroffen die vermoedelijk *terra nigra* zijn. Deze dunwandige reducerend gebakken stukjes met een zwarte glanzend gepolijste sliblaag zijn echter gemiddeld 2x2 cm waardoor de mogelijke vorm moeilijk af te leiden is (afb. 10).

In hetzelfde spoor is ook een randfragment van een pot in grijs gereduceerd aardewerk met licht geprofileerde dekselgeul (afb. 11). Deze scherf kan eventueel een middeleeuwse datering hebben – wat zou impliceren dat ze behoort tot een gemengde context – maar een Romeinse datering is niet uit te sluiten. Daarnaast zijn enkele fragmenten van dunwandige, grijze keramiek en een bodemscherf van iets grover beige aardewerk. Het gaat om Romeins aardewerk.

Tot slot werd in dit spoor ook een brok steen aangetroffen, die veel gelijkenissen vertoont met vulkanische puimsteen (puimsteen).

In spoor 26 werd de bodem van een potje aangetroffen. Deze bestaat uit dunwandige reducerend gebakken aardewerk, zonder duidelijke magering. Het recipiënt werd met een wiel gedraaid en was vermoedelijk een klein kruikje. Uit hetzelfde spoor komen ook twee brokjes verbrande leem (afb.13).

In spoor 21 werd een oortje aangetroffen in licht beige iets groffer aardewerk, vermoedelijk van een kan of kruik. Spoor 18 bevatte een fragment bruin/beige ruwwandig grof aardewerk van vermoedelijk een voorraadrecipiënt (afb. 14).

Spoor 23 tenslotte bevatte enkele silexfragmenten, een spijker en een brokje puimsteen, zoals aangetroffen in spoor 6. De vuurstenen artefacten waren een afgebroken afslag met cortex, waarbij het distale deel ontbrak en een kleine kern (afb. 15).

Voorts werden er nog een aantal losse vondsten aangetroffen tijdens het aanleggen van het onderzoeksvlak. Deze artefacten werd een doorlopend spoornummer toegekend, alsook een individueel nummer in de vondstenlijst (afb. 16).

Sporen 2 en 5 zijn fragmenten van dezelfde keramiek als de grof gemagerde ruwe doliumfragmenten in spoor 6. In spoor 3 werd een grote wandscherf van rood/beige

aardewerk aangetroffen. Deze is vrij fijn gemagerd en aan de vermoedelijke straal te zien afkomstig van een vrij groot recipiënt.

Spoor 15 bevatte een scherv van fijn gemagerd rood gebakken keramiek. Deze scherv is wiel gedraaid en vermoedelijk een stukje van de hals van een kruikje. Aan de binnenkant van het fragment zijn de sporen van het draaien goed op te merken.

In Spoor 16 werden 2 stukken aardewerk aangetroffen. Het eerste is wederom een brokje van het ruwe doliumaardewerk dat voornamelijk in spoor 6 voorkomt. Het tweede is een stuk ruwe, grofgemagerde, bijna oxyderend gebakken keramiek. De kleur van deze scherv is een zeer donker rood/bordeaux.

Tot slot werd er in sleuf 13, spoor 20 nog een randfragment aangetroffen. Deze scherv bestaat ook uit groffe, met kwartskorrels gemagerde roodbakkende keramiek. Aan de binnenkant van het recipiënt is een bruine rand op te merken.

Afbeelding 8: Dolium

Afbeelding 9: Terra Sigilata

Afbeelding 10: Terra Nigra

Afbeelding 11: Kogelpotje

Afbeelding 12: Puimsteen

Afbeelding 13: Bodem kruikje

Afbeelding 14: Oortje

Afbeelding 15: Silex kern

Afbeelding 16: Losse vondst nr 3

Afbeelding 17: Spijkers

Afbeelding 18: Silex afslag

7 *Waardering*

Op basis van de hierboven vermelde gegevens en het proefsleuvenonderzoek is het mogelijk tot een archeologische verwachting te komen voor het hele plangebied. De verwachting beperkt zich tot het plangebied en tot de geplande versterking.

De CAI-nummers tonen aan dat buiten het plangebied archeologische sporen vanaf de mesolithische periode tot de vroege middeleeuwen aanwezig zijn. De hoofdmoot zijn echter prehistorische en Romeinse vondsten. Vlak bij het onderzoeksgebied is ook een Romeinse weg aanwezig, waardoor een mogelijke occupatie op het onderzoeksgebied plausibel is.

Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat er enkele sporen aanwezig zijn in, voornamelijk, de zuidoost hoek van het plangebied. Het gaat mogelijk om de resten van één of meerdere gebouwen, naast een langwerpige kuil/gracht en greppel. Wellicht duiden ze op de aanwezigheid van een Romeins erf, alhoewel verder onderzoek dient uit te wijzen of het de periferie van een nederzetting betreft, dan wel een hoofdgebouw en bijhorende structuren.

Er zijn eveneens vuursteenvondsten aangetroffen, maar proefsleuvenonderzoek laat niet toe dergelijke vondsten te waarderen. Op het eerste zicht lijken de artefacten uit verscheidene periodes te dateren. De aanwezigheid van grote vuursteenknollen die wellicht zijn aangevoerd verdient extra aandacht.

8 **Aanbeveling**

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek en proefsleuvenonderzoek raadt Soresma aan dat in het plangebied verder archeologisch onderzoek genoodzaakt is in de zuidoostelijke hoek van het terrein. Dit verder onderzoek behelst een vlakdekkende opgraving van ca. 2800 m². Deze zone omvat de cluster Romeinse sporen en bijhorende buffer. Maar ook de zones waar vuursteenknollen zijn aangetroffen vallen in deze zone en dienen verder onderzocht te worden.

Het archeologisch vlak bevindt zich relatief diep op ca. 70/80 cm onder het maaiveld. Deze diepte varieert evenwel. Er dient eveneens rekening gehouden te worden met een relatief slechte zichtbaarheid van de sporen omwille van de lemige zandbodem en ontwikkeling van een B-horizont.

Bijlagen

1. Afbeeldingenlijst in het rapport
2. Sporenlijst archeologisch onderzoek
3. Vondstenlijst
4. Fotolijst archeologisch onderzoek
5. Kaarten proefsleuvenonderzoek

1. Afbeeldingenlijst in het rapport

Afbeelding 1: Ligging van het terrein

Afbeelding 2: Bodemkaart van de te onderzoeken zone

Afbeelding 3: Uittreksel uit de CAI met aanduiding van vindplaatsen.

Afbeelding 4: Profiel 13

Afbeelding 5: Spoor 6 (gedeeltelijk)

Afbeelding 6: Kijkvenster 2

Afbeelding 7: Kijkvenster 3

Afbeelding 8: Dolium

Afbeelding 9: Terra Sigilata

Afbeelding 10: Terra Nigra

Afbeelding 11: Kogelpotje

Afbeelding 12: Puimsteen

Afbeelding 13: Bodem kruikje

Afbeelding 14: Oortje

Afbeelding 15: Silex kern

Afbeelding 16: Losse vondst nr 3

Afbeelding 17: Spijkers

Afbeelding 18: Silex afslag

2. Sporenlijst archeologisch onderzoek

nr	sleuf	soort	vorm	kleur	samenstelling	vondsten	opmerkingen
1	1	greppel	Langwerpig	Donker bruin	Homogeen znad	/	Baksteen fragmenten
2	3	kuil	polygonaal	Bruin gevlekt	Lemig zand	MD 3-7, 8, 11	Baksteen, HK, verbrande leem
3	3	puntvondst				1	
4	3	puntvondst				2	
5	3	puntvondst				3	
6	4	Idem sp2					
7	4	kuil	polygonaal	Grijsbruin/beige	Gevlekt zand		Baksteen, HK, natuursteen, doornikse kalksteen
8	4	greppel	langwerpig	Bruin/beige gevlekt	Lemig zand		HK spikkels, riverseien, BS
9	5	greppel	langwerpig	Bruin/beige gevlekt	zand		natuursteen
10	5	kuil	polygonaal	Bruin/beige gevlekt	zand	MD 19	Rode dak/vloertegels
11	5	kuil	polygonaal	Bruin/beige gevlekt	zand		Baksteenspikkels, slak
12	6	greppel	langwerpig	Donker bruin/grijs	zand		MB, Fe vlekken, brokjes AVV
13	9	kuil	cirkelvormig	Roodbruin/grijs gevlekt	zand		
14	9	kuil	ovaal	Licht grijs/beige gevlekt	zand		Bot (hond)
15	12	puntvondst				4	
16	12	puntvondst				5	
17	NIET						
18	12					6	
19	12						
20	13	puntvondst					

nr	sleuf	soort	vorm	kleur	samenstelling	vondsten	opmerkingen
21	KV2	kuil	polygonaal	Grijsbruin sterk gevlekt	Zand	MD 18; 7	HK en AW
22	KV2	kuil	polygonaal	Grijsbruin gevlekt	Zand	MD 17	HK en BS spikkels
23	KV2	kuil	polygonaal	Donker grijsbruin	Zand	MD 15-16; 8	AW en BS spikkels (onduidelijk)
24	KV3	Kuil/paalSP	polygonaal	Bruin/beige gevlekt	Zand		HK partikels, AW, vage aflijning
25	KV3	Paalspoor	Cirkelvormig	Donker bruin/beige	Zand		
26	1	kuil	rechthoekig	Donker grijsbruin	Zand	MD 1-2; 9	Veel HK en fragmentjes BS en AW
27	1	kuil	polygonaal	Grijsbruin/beige	Zand		Onduidelijk afgelijnd

3 Vondstenlijst

Vondstenlijst archeologisch onderzoek
 Archeologisch vooronderzoek
 Daalbroekstraat Rekem (Lanaken)
 Projectnummer: 221381
 Projectverantwoordelijke: Caroline
 Ryssaert
 Locatie: Rekem (Lanaken)
 Handtekening controle:

Vondstnr	WP	Vlak	Spoor	Inzamelwijze	Datering	Aard	Opmerking
1	3	1	3	Aanleg vlak		AW	-dunwandig roodgebakken aardewerk -wandscherf
2	3	1	5	Aanleg vlak		AW	-dikwandig grof gemagerd rood/beige gebakken aardewerk met gereduceerde kern (idem S6) -wandscherf
3	4	1	6	Aanleg vlak		AW	-10 dikwandig grof gemagerd rood/beige gebakken met gereduceerde kern -wandscherf
					ROM	AW	- 5 terra nigra (?) fragmentjes, enkele randjes
						AW	- 2 dunwandige donker grijs gebakken met wit grijze kern - wandscherf
						AW	- wit/beige met rood bruine patina, dunwandig en sterk verweerd
						AW	- rood gebakken met rood/beige patina -wandscherf
					ROM	AW	- terra sigilata randscherf
					ME	AW	- randscherf kogelpotje (?)
						MET	- 2 spijkers
						SIL	- 3 afslagen, 1 als werktuig geretoucheerd en afgebroken
4	12	1	15	Aanleg vlak		AW	-dunwandig rood gebakken met licht grijzige kern, fijn gemagerd
5	12	1	16	Aanleg vlak		AW	-dikwandig rood bruin gebakken wandscherf
						AW	-dikwandig rood gebakken met gereduceerde kern
6	12	1	18	Aanleg vlak		AW	-sterk reducerend gebakken grof gemagerd aardewerk, wandscherf
7	KV2	1	21	Coupe		AW	-beige fijn gemagerd, oortje
8	KV2	1	23	Aanleg vlak		SLAK	-brokje slak (puimsteen?)
						MET	-spijker
						SIL	-kern en afslag
9	1	1	26	Coupe		AW	-bodem, reducerend gebakken met grijze kern, geschilderd gebroken
						MISC	-brokjes verbrande leem
10	3	1	2	Aanleg vlak		AW	-idem S5
11	13	1	20	Aanleg vlak		AW	-dikwandig ruw gemagerd rood gebakken met groffe kwartskorrels -randscherf

3.

4. Fotolijst archeologisch onderzoek

Fotolijst archeologisch onderzoek
 Archeologisch vooronderzoek
 Daalbroekstraat Rekem (Lanaken)
 Projectnummer: 221381
 Projectverantwoordelijke: Caroline
 Ryssaert
 Locatie: Rekem (Lanaken)
 Handtekening controle:

Fotonummer	Spoor	Werkput	Vulling	Opmerkingen
1		1		Overzicht sleuf 1: RE-DA-10_sl1; RE-DA-10_sl1 (2); RE-DA-10_sl1 (3); RE-DA-10_sl1 (4); RE-DA-10_sl1 (5); RE-DA-10_sl1 (6)
2		2		Overzicht sleuf 2: RE-DA-10_sl2; RE-DA-10_sl2 (2); RE-DA-10_sl2 (3); RE-DA-10_sl2 (4); RE-DA-10_sl2 (5);
3		3		Overzicht sleuf 3: RE-DA-10_sl3; RE-DA-10_sl3 (2); RE-DA-10_sl3 (3);
4		4		Overzicht sleuf 4: RE-09-DAA_ps4; RE-DA-10_sl4; RE-DA-10_sl4 (2); RE-DA-10_sl4 (3);
5		5		Overzicht sleuf 5: RE-DA-10_sl5; RE-DA-10_sl5 (2); RE-DA-10_sl5;
6		6		Overzicht sleuf 6: RE-DA-10_sl6; RE-DA-10_sl6 (2); RE-DA-10_sl6 (3); RE-DA-10_sl6 (4);
7		7		Overzicht sleuf 7: RE-DA-10_sl7; RE-DA-10_sl7 (2); RE-DA-10_sl7 (3); RE-DA-10_sl7 (4); RE-DA-10_sl7 (5); RE-DA-10_sl7 (6);
8		8		Overzicht sleuf 8: RE-DA-10_sl8; RE-DA-10_sl8 (2); RE-DA-10_sl8 (3); RE-DA-10_sl8 (4); RE-DA-10_sl8(3); RE-DA-10_sl8(4);
9		9		Overzicht sleuf 9: RE-DA-10_sl9; RE-DA-10_sl9 (2); RE-DA-10_sl9 (3); RE-DA-10_sl9 (4); RE-DA-10_sl9 (5); RE-DA-10_sl9 (6);
10		10		Overzicht sleuf 10: RE-DA-10_sl10; RE-DA-10_sl10 (2); RE-DA-10_sl10 (3); RE-DA-10_sl10 (4);
11		11		Overzicht sleuf 11: RE-DA-10_sl11; RE-DA-10_sl11 (2); RE-DA-10_sl11 (3); RE-DA-10_sl11 (4); RE-DA-10_sl11 (5); RE-DA-10_sl11 (6);
12		12		Overzicht sleuf 12: RE-DA-10_sl12; RE-DA-10_sl12 (2); RE-DA-10_sl12 (3); RE-DA-10_sl12 (4); RE-DA-10_sl12 (5);
13		13		Overzicht sleuf 13: RE-DA-10_sl13; RE-DA-10_sl13 (2);
14		KV1		Overzicht KV1: RE-09-DAA_KV1; RE-DA-10_kv1; RE-DA-10_kv1 (2);
15		KV2		Overzicht KV2: RE-DA-10_kv2; RE-DA-10_kv2 (2); RE-DA-10_kv2 (3); RE-DA-10_kv2 (4); RE-DA-10_kv2 (5);
16		KV3		Overzicht KV3: RE-DA-10_kv3; RE-DA-10_kv3 (2); RE-DA-10_kv3 (3); RE-DA-

			10_kv3 (4); RE-DA-10_kv3 (5); RE-DA-10_kv3 (6); RE-DA-10_kv3 (7); RE-DA-10_kv3 (8); RE-DA-10_kv3 (9); RE-DA-10_kv3 (10);
17		1	Profiel 1: RE-DA-10-pr1; RE-DA-10-pr1 (2); RE-DA-10-pr1 (3); RE-DA-10-pr1 (5); RE-DA-10-pr1 (6); RE-DA-10_sleuf2;
18		2	Profiel 2: RE-DA-10_pr2; RE-DA-10_pr2 (2);
19		3	Profiel 3: RE-DA-10_pr3;
20		5	Profiel 5: RE-DA-10_pr5; RE-DA-10_pr5 (2);
21		6	Profiel 6: RE-DA-10_pr6; RE-DA-10_pr6 (2);
22		7	Profiel 7: RE-DA-10_pr7; RE-DA-10-pr7
23		7	Profiel 8: RE-DA-10_pr8; RE-DA-10_pr8 (2)
24		8	Profiel 9: RE-DA-10_pr9; RE-DA-10_pr9 (2);
25		9	Profiel 18: RE-DA-10_pr18; RE-DA-10_pr18 (2);
26		10	Profiel 11: RE-DA-10_pr11;
27		10	Profiel 17: RE-DA-10_pr17; RE-DA-10_pr17 (2);
28		11	Profiel 12: RE-DA-10_pr12; RE-DA-10_pr12 (2); RE-DA-10_pr12 (3); RE-DA-10_pr12 (4); RE-DA-10_pr12 (5);
29		11	Profiel 16: RE-DA-10_pr16; RE-DA-10_pr16 (2);
30		12	Profiel 13: RE-DA-10_pr13; RE-DA-10_pr13 (2); RE-DA-10_pr13 (3); RE-DA-10_pr13 (4);
31		12	Profiel 13b: RE-DA-10_pr13b; RE-DA-10_pr13b (2);
32		13	Profiel 14: RE-DA-10_pr14;
33		13	Profiel 15: RE-DA-10_pr15;
34		7	Profiel 20: RE-DA-10_pr20;
35		6	Profiel 22: RE-DA-10_pr22; RE-DA-10_pr22 (2);
36		4	Profiel 23: RE-DA-10_pr23; RE-DA-10_pr23 (2);
37	2	3	RE-DA-10_S2; RE-DA-10_S2 (2); RE-DA-10_S2 (3);
38	6	4	RE-DA-10_S6; RE-DA-10_S6 (2); RE-DA-10_S6 (3);
39	7	4	RE-DA-10_S7; RE-DA-10_S7 (2);
40	8	4	RE-DA-10_S8; RE-DA-10_S8 (2); RE-DA-10_S8 (3);
41	9	5	RE-DA-10_S9; RE-DA-10_S9 (2);
42	10	5	RE-DA-10_S10; RE-DA-10_S10 (2);
43	11	5	RE-DA-10_S11; RE-DA-10_S11 (2);
44	12	6	RE-DA-10_S12; RE-DA-10_S12 (2); RE-DA-10_S12 (3);
45	18-19	12	RE-DA-10_S18-19; RE-DA-10_S18-19 (2); RE-DA-10_S18-19 (3); RE-DA-10_S18-19 (4);
46	13-14	13	RE-DA-10_S13-14; RE-DA-10_S13-14 (2); RE-DA-10_S13-14 (3);
47	21	KV2	RE-DA-10_S21; RE-DA-10_S21 (2); RE-DA-10_S21 (3); RE-

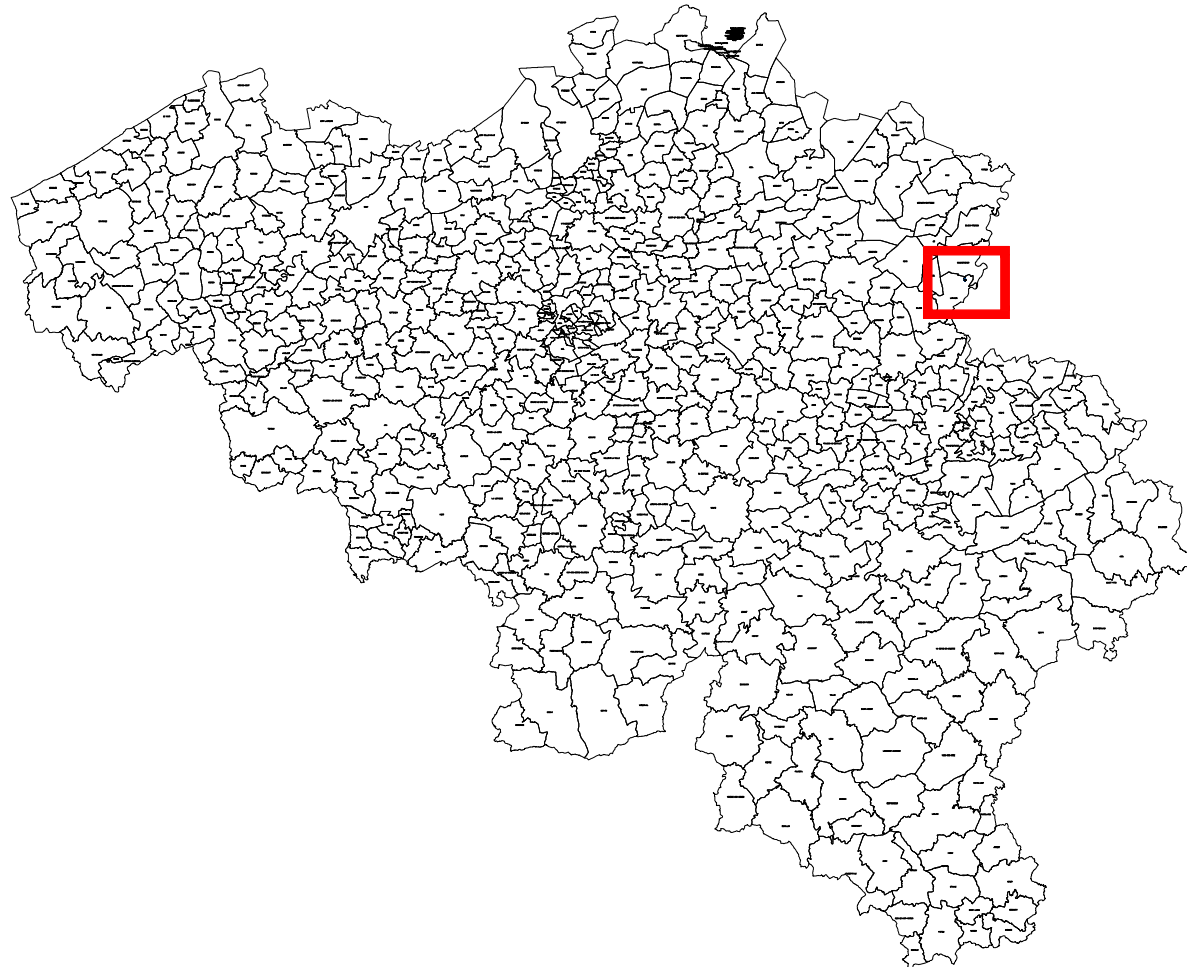
				DA-10_S21 (4); RE-DA-10_S21 (5); RE-DA-10_S21 (6); RE-DA-10_S21 (7); RE-DA-10_S21 (8); RE-DA-10_S21 (9); RE-DA-10_S21 (10); RE-DA-10_S21 (11); RE-DA-10_S21 (12); RE-DA-10_S21 (13); RE-DA-10_S21 (14); RE-DA-10_S21 (15); RE-DA-10_S21 (16); RE-DA-10_S21 (17);
48	23	KV2		RE-DA-10_S23;
49	24	KV3		RE-DA-10_S24; RE-DA-10_S24 (2); RE-DA-10_S24 (3); RE-DA-10_S24 (4); RE-DA-10_S24 (5); RE-DA-10_S24 (6); RE-DA-10_S24 (7); RE-DA-10_S24 (8); RE-DA-10_S24 (9); RE-DA-10_S24 (10); RE-DA-10_S24 (11); RE-DA-10_S24 (12); RE-DA-10_S24 (13);
50	26	1		RE-DA-10_S26; RE-DA-10_S26 (2); RE-DA-10_S26 (3); RE-DA-10_S26 (4); RE-DA-10_S26 (5); RE-DA-10_S26 (6); RE-DA-10_S26 (7); RE-DA-10_S26 (8); RE-DA-10_S26 (9); RE-DA-10_S26 (10);
51	27	1		RE-DA-10_S27; RE-DA-10_S27 (2); RE-DA-10_S27 (3); RE-DA-10_S27 (4); RE-DA-10_S27 (5); RE-DA-10_S27 (6); RE-DA-10_S27 (7); RE-DA-10_S27 (8);
52				<u>Overzichtfoto's:</u> RE-DA-10; RE-DA-10 (2); RE-DA-10 (3); RE-DA-10(3); RE-DA-10(4); RE-DA-10_Kijkvensters; RE-09-DAA_alg zicht;

5. Kaarten proefsleuvenonderzoek

- verklaring
- Modulobodem
 - Stuwewand
 - Spoor
 - Profil
 - Crope
 - Topografische Kaart

situeringplan

Proefsleufonderzoek
Daalbroekstraat - Rekem

Algemeen Overzicht

opdrachtgever
Van de Kreeke nv
Sadsbeemd 1206
3545 Halen

uitvoerder
Soresma nv
Birtsele 23, 2000 Antwerpen
tel +32 3 221 55 00 fax +32 3 221 55 03
info@soresma.be

tekenaar
Soresma nv

medewerkers Soresma:

Caroline Ryssaert
Dirk Mervis
Edith Goudie-Falckenbach

plan nummer: 1/4
document nummer: dm221381_Lambert.dwg
formaat: A0
schaal: 1:250
datum: 29/07/2010

Verantwoordelijke
Caroline Ryssaert
Projectleider
Caroline Ryssaert
Tekenaar
Dirk Mervis

KV 1, 2 en 3
schaal 1:250

Proefsleufonderzoek Rekem
Heirbaan-Daalbeekstraat- Vliegstraat
van de Kreeke nv

KV 1, 2 en 3

Kaartnummer 3

verklaring

- Moederbodem
- Sleufwand
- Spoor
- Profiel
- Coupe
- Topografische Kaart

verklaring

schaal 1:250

formaat A4

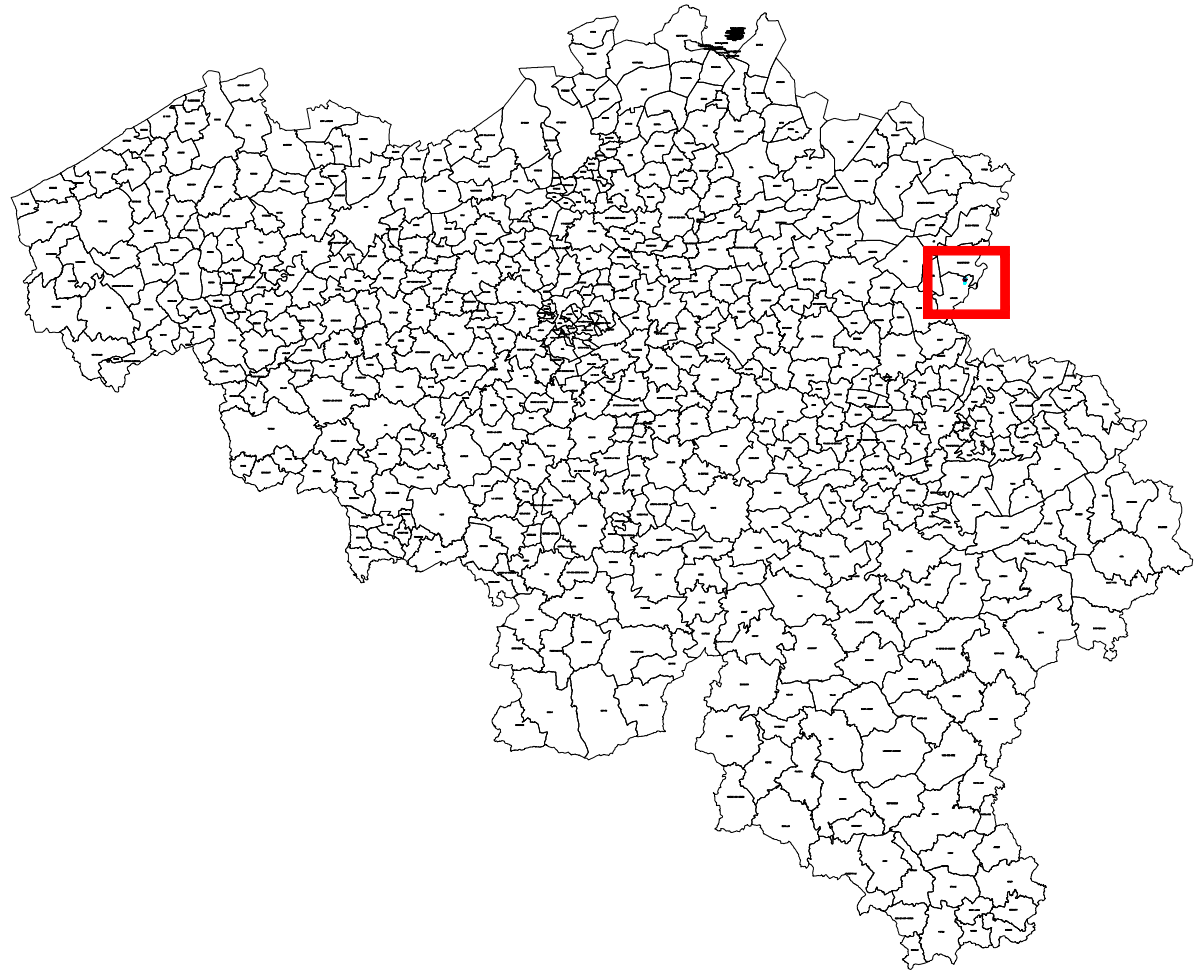
datum 30-07-2010

doc.nr. dim/Rekem_Lambert.dwg

- verklaring
- Moderndood
 - Stuifwand
 - Spoor
 - Profil
 - Crope
 - Ontwerp wegenis

situeringplan

Proefsleufonderzoek
Daalbroekstraat - Rekem

Algemeen Overzicht
Ontwerp wegenis

opdrachtgever
Van de Kreeke nv
Stadsbeemd 1206
3545 Halen

uitvoerder
Soresma nv
Birtsele 23, 2000 Antwerpen
tel +32 3 221 55 00 fax +32 3 221 55 03
info@soresma.be

tekenaar
Soresma nv

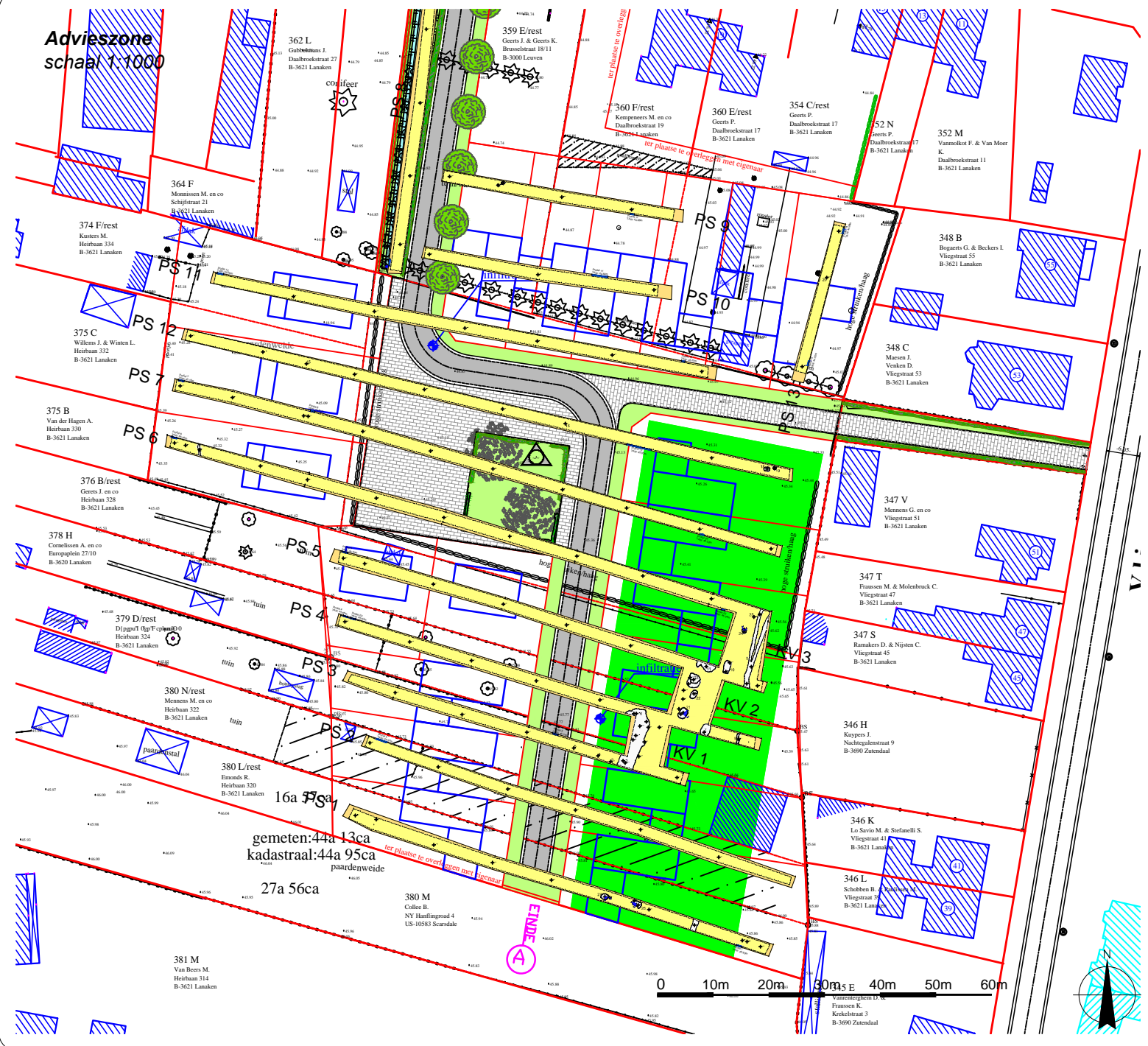
medewerkers Soresma:

Caroline Ryssaert
Dirk Mervis
Edith Goudle-Falckenbach

plan nummer: 2/4
document nummer: dm221381_Lambert.dwg
formaat: A0
schaal: 1:250
datum: 29/07/2010

Verantwoordelijke
Caroline Ryssaert
Projectleider
Caroline Ryssaert
Tekenaar
Dirk Mervis

Advieszone schaal 1:1000

Proefsleufonderzoek Rekem
Heirbaan-Daalbeekstraat- Vliegstraat
van de Kreeke nv

Advieszone

Kaartnummer 4

verklaring

- Moederbodem
- Sleufwand
- Spoor
- Profiel
- Coupe
- Advieszone
- Ontwerp Wegenis

schaal 1:1000

formaat A4

datum 30-07-2010

doc.nr. dim/Rekem_Lambert.dwg